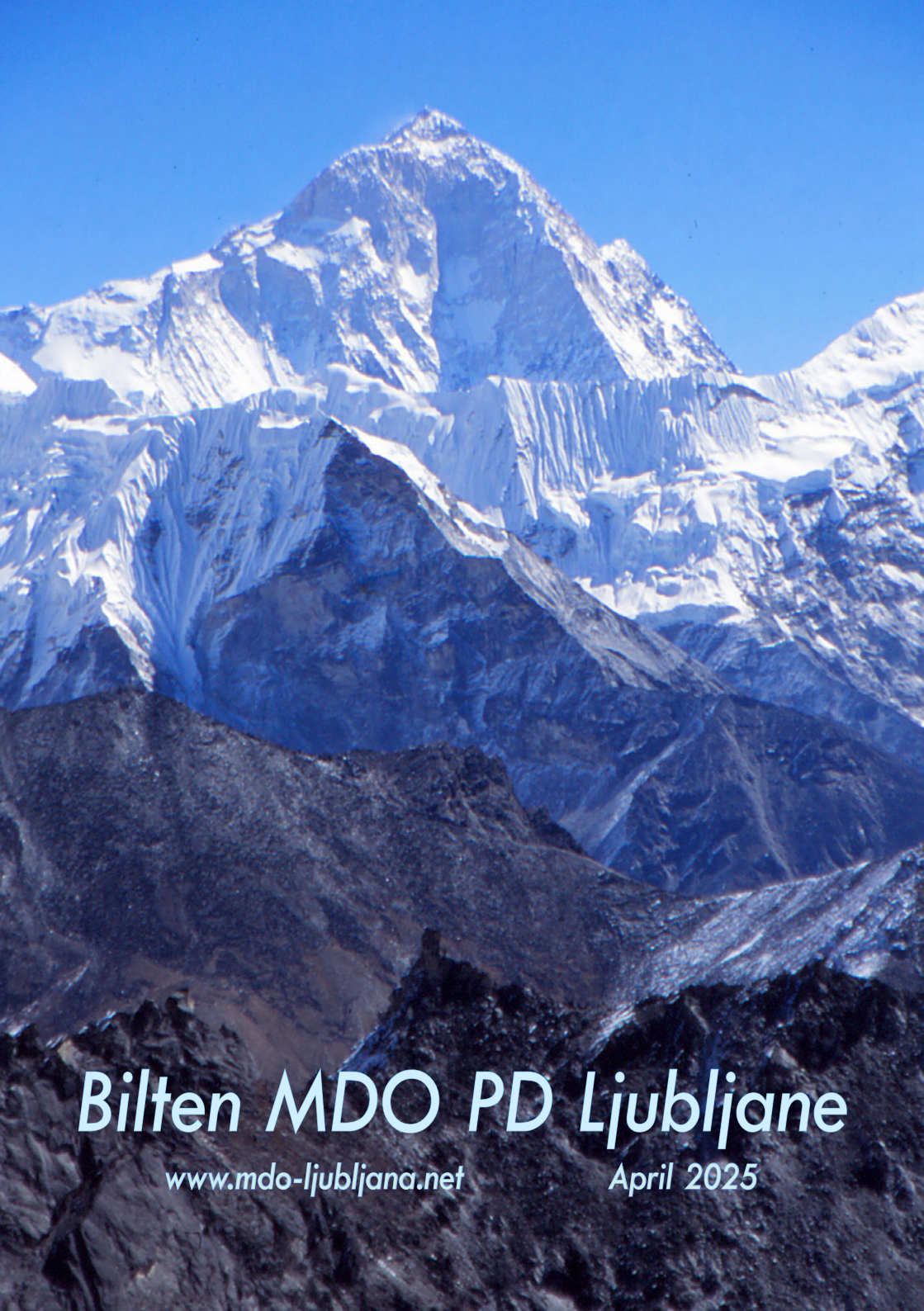

Bilten MDO PD Ljubljane

www.mdo-ljubljana.net

April 2025

Vsebina

Spoštovani planinci, drage planinke.....	3
Kdo je kdo v MDO PD Ljubljane.....	4
Priznanja PZS v letu 2024.....	5
MDO v številki in besedi.....	8
Pregled članstva v PZS po MDO	12
Vodniki PZS, markacisti varuhi gorske narave in gorski stražarji..	13
Pregled števila registriranih vodnikov v letu 2024	14
Pregled števila markacistov, število in dolžin poti po društvih.....	15
Pregled planinskih poti, ki jih vzdržujejo društva v MDO.....	16
Pregled varuhov gorske narave za leto 2024 po društvih	21
Pregled gorskih stražarjev za leto 2024 po društvih	22
Pregled koč, zavetišč in bivakov v upravljanju PD v MDO	23
Zahvala občine Ivančna Gorica.....	24
Dogodki odborov v MDO Ljubljane	25
Vodniški odbor.....	25
Odbor za Planinska pota.....	27
Odbor za Varstvo gorske narave.....	28
Odbor za Informiranje in propagando	32
Planinsko društvo RTV.....	35
Planinsko društvo Viharnik.....	38
Planinsko društvo Grosuplje	42
Planinsko društvo Krim	45
Planinsko društvo Pošte in Telekomu	47
Planinsko društvo Velike Lašče.....	48
Velikolaška kulturna pot	51
Vodnik in popotni dnevnik po Ljubljanski mladinski poti.....	54
Zemljevid poti iz Velikih Lašč do Rašice	55
Vabilo na 53. Planinski Tabor	56

Bilten PD MDO Ljubljane

Naslovnica: Makalu, foto: Viki Grošelj

Uredila: Marinka Koželj Stepic

Oblikoval in pripravil za tisk: Marjan Klančar

Tisk: DEMAT grafične storitve, d.o.o.

Izdajatelj: MDO PD Ljubljane, Volavljje 46, 1129 Ljubljana Zalog

Prispevki niso lektorirani

Spoštovani planinci, drage planinke!

Letos v planinstvu obeležujemo nekaj jubilejev.

130 let Planinskega vestnika

Najvišji jubilej praznuje Planinski vestnik in to kar 130 let rednega izhajanja. Prva številka je izšla 8. februarja 1895. Je najstarejša še izhajajoča revija. O tem jubileju bo skoraj gotovo letos napisanega še zelo veliko.

50 let prvega vzpona na Makalu

Tokrat vam bom predstavila 50-letnico prvega vzpona na Makalu, peto najvišjo goro na svetu. To je bil za Slovence, takrat še v državi Jugoslaviji, prvi osvojen osemtisočak. Oktobra 1975 je odprava PZS pod vodstvom legendarnega Aleša Kunaverja po prvenstveni smeri preplezala južno steno 8.463 m visokega Makaluja. V odpravi je sodelovalo 21 vrhunskih alpinistov, na vrh sta se 6. oktobra vzpela najprej Stane Belak - Šrauf in Marjan Manfreda - Marjon. Slednji je vzpon opravil brez dodatnega kisika, kar je bil takrat svetovni višinski rekord. V naslednjih dneh so stopili na vrh še Janko Ažman in Nejc Zaplotnik, Viki Grošelj in Ivč Kotnik in nazadnje še Janez Dolžan.

Odprava je trajala od 4. avgusta do 15. novembra 1975, torej nekaj več kot 100 dni. 40 dni so dobesedno garali na gori, ostalih 60 dni pa potrebovali za potovanje iz Slovenije v Nepal, za pohod iz Kathamanduja do baznega tabora pod Makalujem in nazaj. Treba je bilo prenesti kar 10 ton opreme in hrane.

Ta prvenstveni vzpon na Makalu po južni steni je pomenil prodor slovenskega alpinizma v svetovni alpinistični vrh. To je bil leta 1975 šele tretja preplezana stena v Himalaji. K uspehu odprave je veliko pripomogla manjša odprava že leta 1972. Takrat niso imeli dobrih razmer, niti niso točno vedeli, kako se lotiti vzpona. Odločili so se za steno, a na žalost niso dosegli vrha, takrat je manjkalo borih 200 višinskih metrov. Izkušnje s te mini odprave so bile zelo koristne na odpravi leta 1975. Člani zmagovite odprave so doživljali, večina članov je bila tudi v mini odpravi, kot končanje neke drzne misli iz leta 1972. Po uspešno opravljenem vzponu na Makalu, so opravili še nekaj prvenstvenih vzponov na bližnje vrhove in sicer na Trekking Peak (6.157 m) dve navezi: Stane Belak - Šrauf, Aleš Kunaver in Roman Robas - Romi in še Boris Erjavec in Bojan Pollak - Bojč, na Vrh jugoslovansko-šerpovskega prijateljstva (5.900 m) Boris Erjavec in Bojan Pollak - Bojč ter na Isvala Peak (5.500 m) solo Bojan Pollak - Bojč. To dokazuje o njihovi odlični pripravljenosti.

Vzpon še danes velja za enega največjih dosežkov svetovnega himalajskega plezanja in je bil odlična osnova in tudi vzpodbuda za nadaljnje slovenske uspehe v najvišjem gorstvu sveta.

Kdo je kdo v MDO PD Ljubljane

Naslov:

MDO PD Ljubljane, Volavljje 46, 1129 Ljubljana-Zalog - PD Vevče,
e-mail: mdo.ljubljana@pzs.si, Spletna stran: <https://www.mdo-ljubljana.net>

Predsednik:

Ernest Gradišar, Volavljje 46, 1129 Ljubljana-Zalog - PD Vevče,
e-mail: jerneja.gradisar@siol.net

Namestnik:

Marinka Koželj Stepic, Ul. Pavle Jeromnove 12, 1000 Ljubljana - PD LPP,
e-mail: marinka.kozelj@gmail.com

Tajnica:

Jelka Kresnik, Novo Polje c. III/4, 1260 Ljubljana-Polje - PD Saturnus,
e-mail: jelka.kresnik@gmail.com

Vodniški odbor:

Vodja: Niko Bertoncelj, Andreaševa 16, 1000 Ljubljana - PD Krim
e-mail: niko.bertoncelj@gmail.com
Člani: Liljana Drevenšek - PD RTV, Marjan Klančar - PD Delo

Odbor za planinska pota:

Vodja: Magdi Stritar, Prhajevo 4, 1315 Velike Lašče - PD Velike Lašče
e-mail: magdi.stritar@gmail.com
Člani: Andrej Drobnič - PD Ribnica, Jože Kraševcevec - PD Krim

Odbor za varstvo gorske narave:

Vodja: Nevenka Rajhman, Spodnji Plavž 20, 4270 Jesenice - PD Mercator
e-mail: nevenka.rajhman@gmail.com
Člani: Bojan Oblak - PD Ljubljana-Matica, Marija Miklič - PD RTV, Cirila Skvarča - PD Iskra Ljubljana, Alenka Zega - PD Obrtnik

Odbor za informiranje in propagando:

Vodja: Marinka Koželj Stepic, Ul. Pavle Jeromnove 12, 1000 Ljubljana - PD LPP
e-mail: marinka.kozelj@gmail.com
Člani: Marjan Klančar - PD Delo

Nadzorni odbor:

Vsi odbori še niso kadrovske popolnjeni.

Priznanja PZS v letu 2024

Zlati častni znak PZS:

1.	Ivan Janez Čebular	PD Polž Višnja gora
2.	Marija Čebular	PD Polž Višnja gora
3.	Robert Hočevar	PD Železničar
4.	Tadej Hočevar	PD Polž Višnja gora
5.	Branko Ilotič	PD Polž Višnja gora
6.	Peter Kokošinek	PD Velike Lašče
7.	Nikolaj Samsa	PD Velike Lašče
8.	Boštjan Skubic	PD Polž Višnja gora
9.	Martin Slemenšek	PD Mercator
10.	Franc Štibernik	PD Grosuplje
11.	Tatjana Šturbaj	PD Polž Višnja gora
12.	Primož Zupančič	PD Rašica

Srebrni častni znak PZS:

1.	Fajik Blažević	PD Železničar
2.	Jože Čeh	PD Mercator
3.	Karmen Čeh	PD Mercator
4.	Jurij Golob	PD Rašica
5.	Anton Jan	PD Medvode
6.	Lučka Jere	PD Grosuplje
7.	Tomaž Jeras	PD Železničar
8.	Boštjan Jesih	PD Medvode
9.	Luka Kronegger	PD Rašica
10.	Teja Kovač	PD Grosuplje
11.	Marko Lavrič	PD Grosuplje
12.	Stanko Levstek	PD Velike Lašče
13.	Jernej Lukša	PD Rašica
14.	Jana Orel	PD Medvode
15.	Sandi Pelko	PD Grosuplje
16.	Miran Perhaj	PD Velike Lašče
17.	Ljubo Pišek	PD Medvode
18.	Anamarija Rigler	PD Velike Lašče
19.	Matjaž Rigler	PD Velike Lašče

20.	Magdalena Stritar	PD Velike Lašče
21.	Franc Branko Stropnik	PD Medvode
22.	Tomaž Šarc	PD Rašica
23.	Tine Ščuka	PD Železničar
24.	Martina Šuštar Marn	PD Pošte in Telekom
25.	Janez Toni	PD Rašica
26.	Jože Zajc	PD Mercator
27.	Rok Zaletel	PD Železničar
28.	Primož Zaletelj	PD Grosuplje
29.	Peter Zavrl	PD Mercator

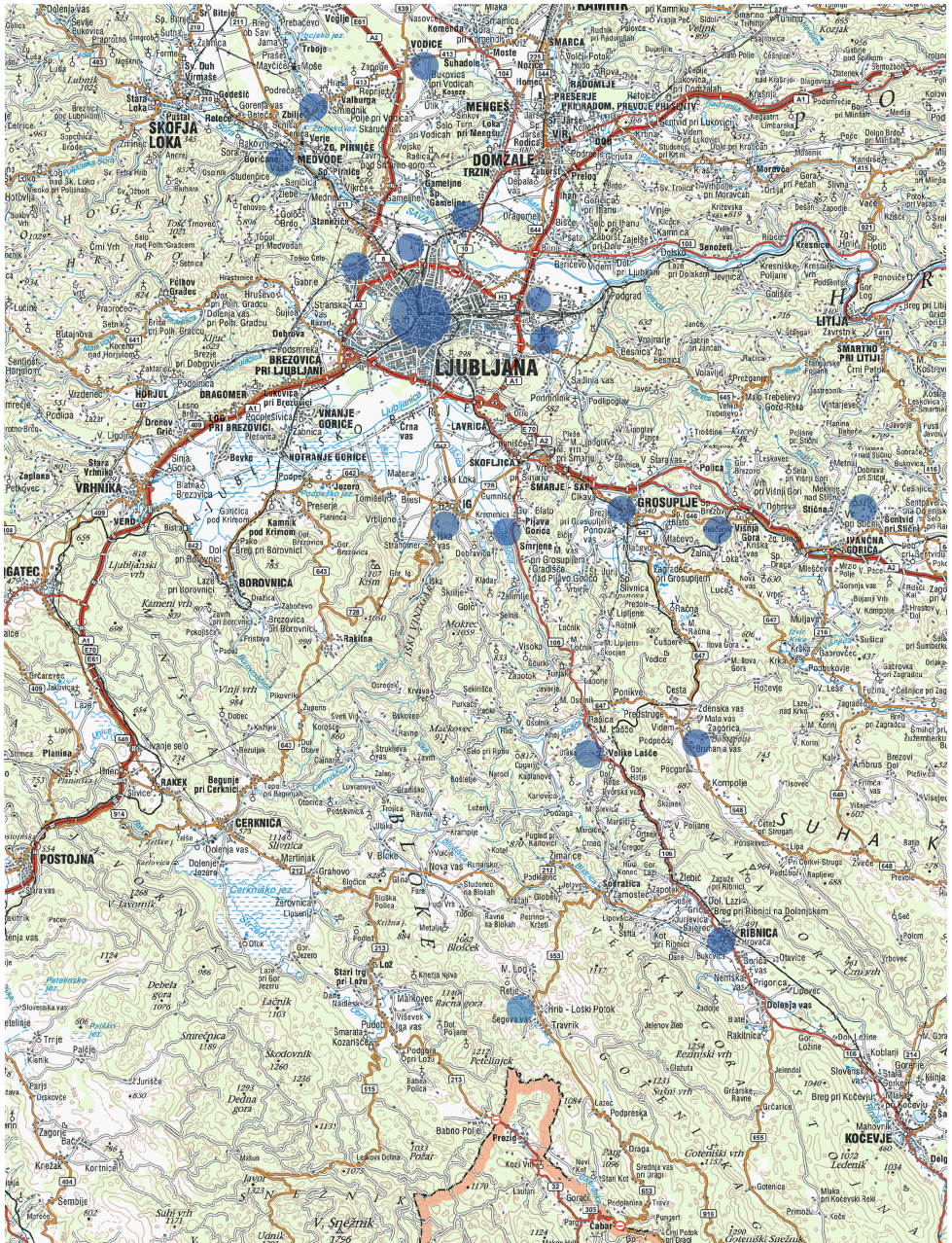
Bronasti častni znak PZS:

1.	Kaja Bašič	PD Rašica
2.	Darja Bazelj Kovač	PD Rašica
3.	Katja Belec	PD Rašica
4.	Anamari Čeh Hostnik	PD Mercator
5.	Marija Černetič	PD Mercator
6.	Darko Černetič	PD Mercator
7.	Jure Deterding	PD Velike Lašče
8.	Borut Gaber	PD Medvode
9.	Marjan Gantar	PD Rašica
10.	Mateja Gerečnik	PD Medvode
11.	Matej Gerečnik	PD Železničar
12.	Tomaž Gradišar	PD Velike Lašče
13.	Vesna Gruden	PD Velike Lašče
14.	Miha Habjan	PD Rašica
15.	Anamari Hribar	PD Grosuplje
16.	Sašo Jankovič	PD Rašica
17.	Tomaž Jelenko	PD Železničar
18.	Tomaž Kerič	PD Medvode
19.	Matjaž Klančar	PD Velike Lašče
20.	Milan Kontraček	PD Železničar
21.	Maša Križan	PD Rašica
22.	Vili Luštrek	PD Medvode
23.	Vesna Meden	PD Železničar
24.	Anica Mušič	PD Pošte in Telekom

25.	Anton Ogris	PD Medvode
26.	Lavrencija Perhaj	PD Velike Lašče
27.	Nevenka Rajhman	PD Mercator
28.	Ajda Sazonov	PD Rašica
29.	Barbara Strnad	PD Velike Lašče
30.	Iztok Šonc	PD Grosuplje
31.	Gorazd Šturm	PD Medvode
32.	Primož Urh	PD Železničar
33.	Alenka Velkavrh	PD Črnuče
34.	Hana Zupančič	PD Grosuplje
35.	Marko Žličar	PD Železničar
36.	Damjan Žugelj	PD Rašica

Pisna pohvala PZS

1.	Danica Česnik	PD Mercator
2.	Marjan Kovačič	PD Železničar
3.	Matej Hafner	PD Mercator
4.	Matej Hrovat	PD Železničar
5.	Domen Ivanc	PD Velike Lašče
6.	Jana Kosec	PD Mercator
7.	Brane Kosec	PD Mercator
8.	Urška Mehle	PD Velike Lašče
9.	Dragan Mitrović	PD Mercator
10.	Urša Pišek	PD Mercator
11.	Franci Pozelnik	PD Velike Lašče
12.	Zdenko Ribar	PD Železničar
13.	Ana Samsa	PD Mercator
14.	Mateja Suljić	PD Mercator
15.	Miha Štrekelj	PD Rašica
16.	Anton Vinšek	PD Mercator
17.	Tomaž Zadnik	PD Velike Lašče
18.	Marta Zaplotnik	PD Mercator
19.	Marjetka Žigon	PD Mercator

V MDO PD Ljubljane je bilo konec leta 2024 vključenih 44 planinskih, plezalnih in športnih društev. Število članov, od najmlajših do seniorjev, je 9.378. S temi podatki se MDO PD Ljubljana uvršča med največje v Sloveniji. Geografska razprostranjenost MDO PD Ljubljana ni zanemarljivo majhna, saj sega od Medvod, Polja, Vevč do Šentvida pri Stični ter preko Ribnice do Loškega potoka in Iga.

PD v MDO z več kot 1000 člani

<i>Društvo</i>	<i>Število članov v letu</i>				
	<i>2024</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
1. PD Ljubljana-Matica	3.066	3.279	3.325	2.852	3.284
<i>Skupaj</i>	<i>3.066</i>	<i>3.279</i>	<i>3.325</i>	<i>2.852</i>	<i>3.284</i>

PD v MDO z 201 do 1000 člani

<i>Društvo</i>	<i>Število članov v letu</i>				
	<i>2024</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
1. PD Rašica	898	831	818	653	693
2. PD Polž Višnja Gora	519	529	531	520	476
3. PD Grosuplje	476	490	420	276	413
4. PD Železničar Ljubljana	453	481	478	423	509
5. PD Črnuče	408	400	370	260	312
6. PD Medvode	359	371	395	216	260
7. PD Pošte in Telekom	359	360	382	386	473
8. PD LPP	331	341	282	191	233
<i>Skupaj</i>	<i>3.803</i>	<i>3.803</i>	<i>3.676</i>	<i>2.925</i>	<i>3.369</i>

PD v MDO s 101 do 200 člani

<i>Društvo</i>	<i>Število članov v letu</i>				
	<i>2024</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
1. PD Drago Bregar	197	115	132	75	64
2. PD Viharnik	180	146	128	115	150
3. PD Mercator	177	181	170	158	168
4. PD Šmarna gora	153	127	129	133	126
5. PD Ribnica	133	116	123	99	143
6. PD Velike Lašče	124	113	89	65	87

7. PD Iskra Ljubljana	124	126	126	104	133
8. Akademsko PD	123	124	109	111	147
9. PD RTV	111	110	94	67	88
10. PD IMP	107	94	89	98	111
Skupaj	1.429	1.252	1.189	1.025	1.217

PD v MDO s 41 do 100 člani

<i>Društvo</i>	<i>Število članov v letu</i>				
	<i>2024</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
1. PD Krim	72	58	70	69	86
2. PD Loški Potok	72	53	52	39	35
3. PD Avtomontaža	71	Prestop iz MDO Notranjske			
4. PD Saturnus	62	66	53	56	54
5. PD Polje	57	59	62	54	66
6. PD Avtotehna	47	51	46	48	45
7. PD Pijava gorica	46	53	59	53	47
8. PD Jeglič	43	37	34	52	53
9 PD Delo	41	40	40	41	52
Skupaj	511	417	416	412	438

PD v MDO z do 40 člani

<i>Društvo</i>	<i>Število članov v letu</i>				
	<i>2024</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>
1. PD Dobrepolje	29	28	21	16	16
2. PD Abanka	22	7	34	2	9
3. PD Obrtnik	19	15	12	11	12
4. PD Gornik	16	31	36	38	40
5. PD Janko Mlakar	16	21	24	24	17
6. PD Vevče	14	13	14	14	14
7. PD Šentvid pri Stični	8	15	19	22	15
Skupaj	124	130	160	127	123

ŠD, PK in AK v MDO

Društvo	Število članov v letu				
	2024	2023	2022	2021	2020
1. DRPK	96	84	79	57	87
2. PK Ribnica	74	25	58	11	35
3. ŠPD Gams	69	67	64	61	52
4. ŠD FŠ Pot	49	42	97	79	117
5. ŠD Amfibija	35	26	29	27	20
6. ŠD BTC	33	37	61	64	36
7. ŠPK A. Kokalja	31	24	21	24	20
8. ŠD Balvanija	30	27	18	16	20
9. AK Vertikala	28	28	31	33	36
Skupaj	445	360	458	372	423
Skupaj vsi	9.378	9.241	9.224	7.713	8.854

✍ Marinka Koželj Stepic

Društveni izlet po razglednih poteh nad Zermattom, 📷 Franjo Merše

Pregled članstva v PZS po MDO

Zap. št.	MDO	Število PD	Število članov		% 2024/2023
			2024	2023	
1.	Dolenjske in Bele krajine	12	2.317	2.296	100,91
2.	Gorenjske	29	9.968	9.925	100,43
3.	Kamniško-Bistriški	8	2.922	3.101	94,22
4.	Koroške	17	2.558	2.680	95,45
5.	Ljubljane	44	9.378	9.241	101,48
6.	Notranjske	15	2.063	2.245	91,89
7.	Podravja	33	6.940	7.031	98,71
8.	Pomurja	7	1.699	1.721	98,77
9.	Posočja	16	3.534	3.549	99,57
10.	Primorske	10	2.663	2.609	102,06
11.	Savinjske	54	10.492	10.326	101,61
12.	Zasavja	14	3.236	3.499	92,48
13.	Društva brez MDO	29	6.161	5.277	118,65
	Skupaj PZS	288	63.931	63.500	100,68

Pri številu PD niso šteta društva GRS, ker so njihovi člani včlanjeni v razna PD in tudi ne tista društva, ki še niso izkazala članstva. Ta tabela pove veliko. Iz nje je razvidno, da so nekateri MDO razmeroma majhni, z malimi društvi, na drugi strani pa obstajajo veliki MDO, a to po številu društev in ne toliko po številu članov. Torej dokaj pisana družčina, zato težko postavljati enotna pravila delovanja in tudi primerjati po njihovi uspešnosti. MDO PD Ljubljane je velik, tako po številu društev kot po številu članov.

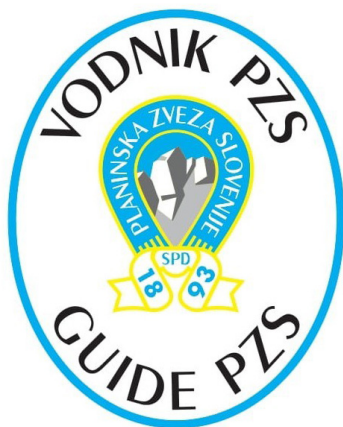
✍ Marinka Koželj Stepic

Planina Pri jezeru , 📷: Marinka Koželj Stepic

Seznami vodnikov PZS, markacistov, varuhov gorske narave in gorskih stražarjev

Imenskih seznamov strokovnih kadrov v biltenu letos ni. Zakon o varstvu osebnih podatkov (General Data Protection Regulation - GDPR) določa nova pravila glede varstva osebnih podatkov. Zakon ne dovoljuje javne objave oseb, če za to ni pravne podlage. Zato pri strokovni službi PZS nismo mogli dobiti imenskih seznamov strokovnih kadrov - vodniki PZS, markacisti, varuhi gorske narave in gorski stražarji. Posamezna društva lahko za svoje strokovne kadre dobijo podatke v informacijskem sistemu Naveza.

Marinka Koželj Stepic

Pregled števila registriranih vodnikov v letu 2024

Zap. štev.	Društvo	Število VPZS
1.	Akademsko PD	2
2.	PD Avtotehna	1
3.	PD Črnuče	5
4.	PD Drago Bregar	1
5.	PD IMP	5
6.	PD Iskra Ljubljana	5
7.	PD Jeglič	2
8.	PD Krim	4
9.	PD Ljubljana-Matica	29
10.	PD LPP	5
11.	PD Medvode	9
12.	PD Mercator	1
13.	PD Polje	1
14.	PD Polž Višnja gora	8
15.	PD Pošte in Telekom	14
16.	PD Rašica	6
17.	PD Ribnica	5
18.	PD RTV	4
19.	PD Saturnus	3
20.	PD Šmarna gora	3
21.	PD Velike Lašče	3
22.	PD Vevče	2
23.	PD Viharnik	6
24.	PD Železničar	14
25.	ŠD Amfibija	4
26.	ŠD BTC	2
27.	ŠD Pot	3
28.	ŠPD Gams	1
Skupaj		148

V rubriki število VPZS so zajeti vsi vodniki različnih stopenj vodniške izobrazbe.

Prosim, da pozorno pregledate podatke in nepravilnosti sporočite na e.naslov: vodniška.komisija@pzs.si

 Marinka Koželj Stepic

Pregled števila markacistov, število odsekov in dolžin poti po društvih

<i>Zap štev.</i>	<i>Društvo</i>	<i>Število markacistov</i>	<i>Število odsekov</i>	<i>Dolžina poti v km</i>
1.	PD Avtomontaža	1	19	19,2
2.	PD Črnuče	1	5	11,3
3.	PD Dobropolje	-	10	18,5
4.	PD Drago Bregar	-	4	4,0
5.	PD Grosuplje	-	40	65,9
6.	PD IMP	2	11	12,6
7.	PD Krim	5	20	36,9
8.	PD Ljubljana-Matica	14	99	94,4
9.	PD Loški Potok	3	36	53,3
10.	PD LPP	2	21	26,1
11.	PD Medvode	6	62	57,5
12.	PD Mercator	6	10	16,1
13.	PD Obrtnik	-	6	5,6
14.	PD Polž Višnja Gora	4	13	28,0
15.	PD Pošte in Telekom	3	36	32,1
16.	PD Rašica	4	15	23,5
17.	PD Ribnica	9	41	102,0
18.	PD RTV	3	8	6,9
19.	PD Šentvid pri Stični	-	5	14,4
20.	PD Šmarna gora	8	61	25,4
21.	PD Velike Lašče	8	41	75,0
22.	PD Vevče	2	10	28,5
23.	PD Železničar Ljubljana	2	19	30,1
Skupaj		83	592	787,3

Ta preglednica pove marsikaj. Vidimo, da so markacisti v nekaterih društvih zelo obremenjeni, v drugih pa malo manj. Vsak markacist skrbi povprečno za 9,5 km poti. Skupna dolžina poti je 787,3 km, od tega je 9,4 km zahtevnih poti in 6,2 km zelo zahtevnih poti.

Prosimo, da manjkajoče podatke in napake sporočite strokovnemu sodelavcu PZS, Katarini Kotnik,
e-mail : katarina.kotnik@pzs.si

✍ Magdi Stritar

Pregled planinskih poti, ki jih vzdržujejo društva v MDO

PD Avtomontaža

1. Planina Zadnji Vogel - Konjsko sedlo
2. Planina Zadnji Vogel - vrh Vogla
3. Planina Zadnji Vogel - Preval Globoko
4. Pod Šijo - Vogel
5. Rjava skala - Planina Zadnji Vogel (po tekaški progi)
6. Rjava skala - Planina Zadnji Vogel (po letni progi)

PD Črnuče

1. Črnuče - Zg. Dobeno
2. Črnuče - Straška dolina
3. Dobeno - vas Rašica

PD Dobropolje

1. Ponikve - Kamen vrh
2. Podpeč - Kamen vrh
3. Podgora - Kamen vrh
4. Struška pot na stene Sv. Ane

PD Drago Bregar

1. Planina Ovčarija - Planina Viševnik - Planina pri Jezeru
2. Planina Dedno polje - Planina Viševnik

PD Grosuplje

1. Čušperk - Ilova gora - Polževo - Višnja Gora
2. Grosuplje - Limberk - Stari grad - Čušperk
3. Grosuplje - Pugled
4. Grosuplje - Županova jama - Gora
5. Šmarje - Gora
6. Šmarje - Pugled
7. Višnja Gora - Leskovec - Kucelj

PD IMP

1. Dragomer - Debeli hrib - Ključ
2. Dragomer - Ključ (pot Dolomitskega odreda)
3. Dragomer - Strmca

PD Krim

1. Iški Vintgar - Gornji lg - Krim
2. Iški Vintgar - Krvavice
3. Iški Vintgar - Kurešček
4. Iški Vintgar - Orlek – Krim
5. Mrzlica - Mokrc
6. Strahomer - Krim

7. Strahomer - Strmec - Krim
8. Tomišelj – Krim

PD Ljubljana-Matica

1. Bogatinska vratca - Mahavšček
2. Črno jezero - Komna
3. Dolič - Triglav
4. Hribarice – Kanjavec
5. Koča pod Bogatinom - Lepa Komna - Lanževica
6. Koča pod Bogatinom - Oslova škrbina - V. vrata
7. Koča pri Savici - Dom na Komni
8. Koča pri Savici - Komarča - Triglavska jezera
9. Koča pri Savici - slap Savica
10. Komna - Bogatinjska vratca
11. Komna - Planina Govnjač - Mahavšček
12. Komna - Planina Za Migovcem - Konjsko sedlo
13. Komna - Triglavska jezera
14. Kredarica - Triglav
15. Krma - Triglavski dom na Kredarici
16. Planina Govnjač - Planina Za Migovcem - Konjsko sedlo
17. Planina Govnjač - Tolminski Kuk
18. Planina Lopučnica - Planina za Skalo
19. Prehodavci - Kanjavec
20. Prehodavci - Veliko Špičje
21. Triglavska jezera - Veliko Špičje
22. Triglavska jezera - Hribarice
23. Ukanc - Koča pri Savici
24. Vodnikov dom - Konjsko sedlo - Kredarica
25. Vrata - Kredarica
26. Vrata - Prag - Begunjski studenec
27. Zgornja Krma - Kredarica

PD Loški Potok

1. Hrib - Loški Potok - Kalični vrh
2. Hrib - Loški Potok - Kamni grič
3. Hrib - Loški Potok - Ogence
4. Jelenov žleb - Debeli vrh
5. Jelenov žleb - Kalični vrh
6. Jelenov žleb - Ogence
7. Kalični vrh - Kamni grič
8. Retje - Kamni grič
9. Šegova pot
10. Travná gora - Kalični vrh
11. Travná gora - Kamni grič

PD LPP

1. Planina Blato - Planina Pri jezeru
2. Planina Blato - Planina V Lazu

3. Planina Dedno polje - Planina V Lazu
4. Planina Dedno polje - Za Kopico - Hribarice
5. Planina Pri jezeru - Planina V Lazu
6. Planina Pri jezeru - Štapce - Triglavsko jezero
7. Planina V Lazu - Mišeljki preal - Vodnikov dom
8. Vogar - Pungrat - Planina Pri jezeru

PD Medvode

1. Gontarska planina - Tošč
2. Gonte - Grmada
3. Govejški graben - Gontarska planina
4. Legastja - Sv. Jakob
5. Ločnica - Lužar - Govejk
6. Medno - Golo Brdo - Slavkov dom
7. Osolnik - Dom na Govejku
8. Povezava na Gonte pod Grmado
9. Preska - Marjeta - Jeterbenk
10. Preska - Slavkov dom
11. Preska - Studenčice - Sv. Jakob
12. Skoz Mavški graben na Osolnik
13. Slavkov dom - Petelinc - Jeterbenk
14. Slavkov dom - Topol (Katarina)
15. Sora - Osolnik
16. Sora - Studenčice
17. Topol - Grmada
18. Topol - Sv. Jakob
19. Trnovec - Gonte - Tošč

PD Mercator

1. Orlov rob - Voglarski Skakavec
2. Povezava med potmi na Voglu
3. Ribčev laz - Čez Suho
4. Ribčev laz - Rjava skala
5. Rjava skala - Šija

PD Obrtnik

1. Govejk - Gontarska planina
2. Legastja - Dom na Govejku

PD Polž Višnja Gora

1. Jurčičeva pot
2. Pot dveh slapov

PD Pošte in Telekom Ljubljana

1. Gabrje - Topol
2. Gladki rob - Kajzerjeva škrbina
3. Gladki rob - Mlinarica
4. Gladki rob - povezava na grebensko pot
5. Kranjska planina - Prisojnik

6. Mlinarica - sedlo Planja
7. Mlinarica - Zadnji Prisojnik - Prisojnik
8. Podutik - Toško čelo - Topol
9. Poštarski dom na Vršiču - Gladki rob - Prisojnik
10. Tičarjev dom - Poštarska koč
11. Želimlje - Kurešek

PD Rašica

1. Črnuški most - Planinski dom Rašiške čete
2. Gameljne - Pl. dom Rašiške čete
3. Pot markacistov na Rašico
4. Povodje - vrh Rašice
5. Šentvid - Bormes - Slavkov dom
6. Šentvid - Toško čelo

PD Ribnica

1. Glažuta - GK Korita
2. Grčarice - Bela stena
3. Jasnica - Bela stena
4. Jelenov žleb - Turn - Bela stena
5. Nova Štifta - Travn gora
6. Ribnica - Zadolje - Bele stene
7. Ribniška planinska pot
8. Žimarice - Mlake

PD RTV

1. Čez Ljubljanski grad
2. Tivoli - Rožnik - Mostec

PD Šentvid pri Stični

1. Lavričeva pot

PD Šmarna gora

1. Čez Peske
2. Čez Zatrep - priključek na Mazijevo stezo
3. Kovačeva steza
4. Mazijeva steza
5. Medno - Vikrče
6. Partizanska steza
7. Pogačnikova plezalna pot na Grmado
8. Pot čez Spodnjo kuhinjo
9. Pot svobode
10. Romarska pot
11. Skaručenska pot s Povodja
12. Šmartinska pot
13. Štapce - Tičarica - Vratca
14. Vozna pot na Šmarno goro
15. Westrova pot (Vikrče - Grmada - sedlo)

PD Velike Lašče

1. Kregane laze - Predgozd - Vel. Lašče - Dule
2. Medvedica - Turjak - Predgozd - Lužarji
3. Medvedica - Veliki Ločnik
4. Podkraj - Predgozd
5. Turjak - Kurešček
6. Velike Lašče - Sv. Primož - Kališče - Velike Lašče
7. Velike Lašče - Kamen vrh - Grmada - Velike Lašče
8. Velikolaška kulturna pot

PD Vevče

1. Kucelj - Trebeljevo - Prežganje - Janče
2. Papirniška (Vevška) pot

PD Železničar

1. Črno jezero - Planina Viševnik - Pršivec
2. Hebed - Planina Viševnik
3. Planina Krstenica - Spodnja Grintovica
4. Planina V Lazu - Planina Krstenica
5. Pršivec - prečna povezava
6. Stara Fužina - Vogar
7. Vogar - Planina Hebed - Pršivec
8. Vogar - Vodični vrh - Planina Pri jezeru
9. Voje - Planina Krstenica

Obhodnice.

1. del Slovenske planinske poti (nosilec PZS)
2. del Razširjene slovenske planinske poti (nosilec PZS)
3. del Poti kurirjev in vezistov NOV (nosilec Odbor za organizacijo Poti kurirjev in vezistov NOV Slovenije)
4. del Vrhovi prijateljstva (nosilec PZS)
5. del E6 (nosilec KEUPS)
6. del E7 (nosilec KEUPS)
7. Bratska planinska pot Ljubljana - Zagreb (nosilec MDO Ljubljana)
8. Bratska planinska pot Ljubljana - Rijeka (nosilec MDO Ljubljana)
9. Ljubljanska mladinska pot (nosilec MDO Ljubljana)
10. Grosupeljska planinska pot (nosilec PD Grosuplje)
11. Kurirska pota Dolomitov (nosilec PD Medvode)
12. Papirniška pot (nosilec PD Vevče)
13. Ribniška planinska pot (nosilec PD Ribnica)
14. Poštarska jamska pot (nosilec PD Pošte in Telekom Ljubljana)
15. Pot slovenskih legend (nosilec PD Pošte in Telekom Ljubljana)
16. Transverzala PD RTV Ljubljana (nosilec PD RTV Ljubljana)

Pregled varuhov gorske narave za leto 2024 po društvih

Zap.štev.	Društvo	Število varuhov
1.	Akademsko PD	1
2.	PD Drago Bregar	2
3.	PD IMP	1
4.	PD Iskra Ljubljana	5
5.	PD Krim	5
6.	PD Ljubljana-Matica	11
7.	PD LPP	1
8.	PD Mercator	6
9.	PD Obrtnik	1
10.	PD Polž Višnja gora	4
11.	PD Pošte in Telekoma	6
12.	PD Rašica	3
13.	PD RTV	5
14.	PD Šmarna gora	1
15.	PD Viharnik	1
16.	PD Železničar	1
17.	ŠPD Gams	1
Skupaj		55

V kolikor so podatki pomanjkljivi ali napačni, sporočite Dušanu Prašnikarju,
e.mail: dusan.prasnikar@pzs.si

✍ Nevenka Rajhman

Turška lilija, 📷 Franjo Merše

Pregled gorskih stražarjev za leto 2024 po društvih

Zap.štev.	Društvo	Število GS
1.	PD Ljubljana-Matica	7
2.	PD LPP	2
3.	PD Medvode	8
4.	PD Mercator	5
5.	PD Pošte in Telekom	2
6.	PD Rašica	6
7.	PD Šmarna gora	4
8.	PD Viharnik	3
Skupaj		37

Če so podatki pomanjkljivi ali netočni sporočite Nevenki Rajhman,
e-mail:nevenka.rajhman@gmail.com.

✍ Nevenka Rajhman

Rhododendron, 📷 Franjo Merše

Pregled koč, zavetišč in bivakov v upravljanju PD v MDO

Zap. št.	Naziv koč	Društvo	Način upravljanja
1.	Triglavski dom na Kredarici	Ljubljana-Matica	oskrbnik
2.	Koča pri Triglavskih jezerih	Ljubljana-Matica	oskrbnik
3.	Koča pri Savici	Ljubljana-Matica	oskrbnik
4.	Dom na Komni	Ljubljana-Matica	oskrbnik
5.	Slavkov dom na Golem Brdu	Medvode	najemnik
6.	Poštarski dom na Vršiču	Pošte in Telekom	najemnik
7.	Kosijev dom na Vogarju	Železničar	oskrbnik
8.	Koča na Planini pri Jezeru	LPP	oskrbnik
9.	Mihelčičev dom na Govejku	Obrtnik	najemnik
10.	Črnuška koča na Mali planini	Črnuče	najemnik
11.	Planinski dom Rašiške čete na Rašici	Rašica	najemnik
12.	Planinska koča pri Sv. Ani na Mali gori	Ribnica	dežurstvo
13.	Planinska koča na Kamen vrhu	Dobrepolje	dežurstvo
14.	Planinska koča na Kamnem griču	Loški Potok	najemnik
15.	Lavričeva koča na Gradišču	Šentvid pri Stični	najemnik
16.	Bregarjevo zavetišče na Planini Viševnik	Drago Bregar	dežurstvo
17.	Bivak pod Skuto	Ljubljana-Matica	

✍ Marinka Koželj Stepic

Blejska koča na planini Lipanca, 📷 Franjo Merše

Ob 30. letnici Jurčičevega pohoda od Višnje gore do Muljave je Občina Ivančna gorica podelila MDO PD Ljubljane zahvalo za dolgoletno tvorno sodelovanje.

Zahvalo je na slavnostni prireditvi 1. marca 2024 v imenu Občine Ivančna gorica podelil župan Dušan Strnad, v imenu MDO PD Ljubljane pa jo je prevzel predsednik MDO, Ernest Gradišar.

📷 , ✍️ Marinka Koželj Stepic

Dogodki odborov v MDO Ljubljane v letu 2024

Vodniški odbor

Varno gibanje v gorah pozimi

V soboto, 23. in v nedeljo, 24. 3. 2024, smo bili na strokovni ekskurziji na Pokljuki. Tema letošnje ekskurzije je bila Varno gibanje v gorah pozimi.

Do Blejske koče smo šli po poti, ki vodi preko planine Zajavornik. Po prihodu v kočo smo opremo odložili v predavalnici in se pripravili na gibanje po zasneženem gorskem svetu. Ker je bila snežna odeja mehka in debela, smo se na Brda odpravili s krpljami in turnimi smučmi. Pred kočo smo opravili test lavinskih žoln. Med hojo smo opazovali razliko med gibanjem v kopnem in med gibanjem v snegu. Opazovali smo tudi razliko med težavnostjo hoje v kopnem in v snegu. Zaradi udiranja se časovnica lahko podaljša tudi za večkratnik. Na vrhu Brda je pihal mrzel veter, kar nas je opomnilo na to kako pomembna je zaščita telesa pred izgubo toplote. Na poti smo videli opasti in sem ter tja pod snegom naleteli na kakšno skrito luknjo, ki se je oblikovala nad skalami in nad rušjem.

Po kosilu se je vreme nekoliko poslabšalo, zato smo popoldan izkoristili za

Prerez

Test plasti snega

usvajanje teoretičnega znanja v predavalnici koče. Obravnavali smo hojo z derezami in cepinom, ter pokazali različne vrste le teh. Seznanili smo se z različnimi vrstami bivakov s poudarkom na nenačrtovanem bivaku v snegu. Prikazali smo uporabo lavinske opreme in postopek reševanja zasutega v plazju ter si pogledali nekaj posnetkov sproženih plazov in primerov reševanj iz plazju. Oskrbnik Andrej nam je demonstriral sprožitev lavinskega nahrbtnika.

Po večerji smo se zabavali ob glasbi in plesu.

Naslednje jutro smo se podali na teren na praktične vaje. Ponovno smo se opremili z lavinsko opremo, derezami, cepini in čeladami. Najprej smo

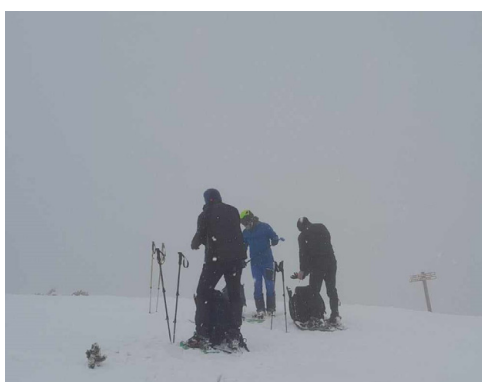
Iskanje z žolno

Sondiranje

Ustavljanje s cepinom

Mrežce

prikazali in preizkusili hojo z derezami, nato še ustavljanje s cepinom. Potem smo se preizkusili v iskanju z žolno in v sondiranju. Prikazali smo tudi prerez in preizkus snežne odeje.

Po kosilu smo imeli pohod na Mrežce, kjer smo se soočili z oteženo orientacijo med sneženjem in v megli.

Udeleženci, bilo jih je 6, so bili navdušeni nad strokovno ekskurzijo in obravnavanimi temami. Zelo zadovoljni smo bili tudi z dvodnevni gostoljubnostjo, pogostitvijo in bivanjem v Blejski koči, za kar se oskrbnici Tini in oskrbniku Andreju najlepše zahvaljujemo.

Strokovno ekskurzijo je sofinanciral MDO PD Ljubljane, organiziral in vodil pa Niko Bertoncej, inštruktor planinske vzgoje.

Odbor za Planinska pota

Delovanje odbora

Odbor za planinska pota pri MDO LJ vključuje 18 markacijskih odsekov z 83 markacisti, ki vzdržujejo 160 poti na območju ljubljanske regije in v Julijskih Alpah. Osnovna naloga vodje Odbora za planinska pota pa je obveščanje in seznanjanje markacistov in skrbnikov poti z novostmi na področju urejanja poti. Obvestila in opomnike pošiljam načelnikom prek elektronske pošte, z nekaterimi pa se domenimo kar po telefonu. Obveščamo se tudi o drugih pomembnih planinskih temah. Zadnja leta morajo markacisti poleg fizičnega urejanja poti opraviti tudi veliko elektronskega dela. Delovne akcije se vpisujejo v PlanGis. K vsaki akciji je potrebno priložiti slikovni material. Veliko je dela z oddajo denarnih zahtevkov za sofinanciranje vzdrževanja in označevanja planinskih poti, pripravo smernih tabel, urejanja katastra poti. Kjer je potrebno, pomagam markacistom. Med dela vodje spada tudi udeležba na sejah predsedstva MDO in razširjenih sejah Komisije

Seja področnega zbora na Mali Slevici

za planinska pota. Obveza vodje je vsakoletni sklic področnega zbora markacistov, kjer ocenimo delo v preteklem letu, izmenjamo izkušnje ter se dogovorimo o skupni markacijski akciji. Letošnjega se je udeležilo 20 markacistov iz 9 društev. Odbor skrbi tudi za tri vezne poti: Ljubljanska mladinska pot (LMP), Bratska planinska pot Ljubljana– Zagreb in Bratska planinska pot Ljubljana – Rijeka. Potrebno je pregledovati

pot, opozarjati skrbnike poti in skrbeti za žige. Pri meni se tudi dobijo dnevniki poti, izpolnjene pa potrdim in pošljem značko.

📷 Vesna Gruden, ✍️ Magdi Stritar

Odbor Varstva gorske narave

Spoznavanje parka prirode Učka

Odbor za varstvo gorske narave pri MDO PD Ljubljane je v soboto, 13. aprila 2024 uspešno izvedel strokovno ekskurzijo po Parku prirode Učka. Med udeleženci so bili večinoma varuhi gorske narave in gorski stražarji ter ostali ljubitelji narave. Bilo je 48 udeležencev iz 12 društev.

Masiv Učka dominira nad Istro in Kvarnerjem. Park prirode Učka je umeščen po sredini tega masiva, njegova površina pa meri 160 km². Zaradi edinstvenih klimatskih pogojev je tu izredna biološka raznolikost. Območje v glavnem pokriva gozd, v vršem delu je bukev z značilnimi krivenčastimi debli, nekaj nižje je gozd belega gabra in hrastičja, v spodnjem pa še črni bor. Na pobočjih Učke uspevajo še lovranski kostanj – maroni, šparglji in druge rastline, znane v kulinariki. Učka je edini predel na svetu, kjer raste učkin zvonček. Učka je tudi eden zadnjih predelov, kjer lahko vidimo

Vzpon po več kot sto let starih stopnicah na Veprinac, 📷 Franjo Merše

beloglavega orla. Tu je domovanje divjega prašiča, gozdne uharice, srnjadi, sivega sokola, kač in martinčkov. Na livadah se med raznoterim cvetjem spreletavajo metuljčki – črni apolon, gozdni črni okar, kozličev modrin in drugi.

Učka je dokaj bogata s padavinami in tu so mnogi izviri, studenčki, potočki in slapiči. Območje Učke ima za bivanje ugodne klimatske razmere, zlasti na južnih pobočjih. Masiv Učke predstavlja naravno pregrado med blago kontinentalno klimo Istre in izrazito mediteransko klimo Kvarnerskega zaliva. Prve naselbine so bile v jamah in spodmolih že v pradavnini. Sledilo je naseljevanje tudi v času prihoda Slovanov, zlasti na južnem delu Učke.

V obdobju antike in srednjega veka Učka ni bila več zanimiva za novo stalno naseljevanje, temveč je preko prelazov nudila povezavo med Istro in kontinentalnim delom Hrvaške. V času Avstro-Ogrske postane Učka zopet zanimiva za stalno naseljevanje. Tu so bili ugodni pogoji za živinorejo – drobnico in govedo buškurin – ter sadjarstvo. Iz teh časov so danes še vidni suhi zidi in pastirski stanovi ter opuščeni stari sadovnjaki. Naseljenost južnih pobočij je tudi danes aktualna, vendar kmetijstvo ni več osnova za preživetje. Življenje se je z razvojem turizma premaknilo bliže obali. V zaščitnem znaku Parka prirode Učka sta kostanj maroni in govedo buškurin. Obiskali in ogledali so si tri zanimivosti pogorja Učke.

Pogled z Veprinca na Kvarner, 📷 Franjo Merše

Najprej so se vzpeli iz naselja Kolavići na Veprinac. Veprinac je 517 m visok vrh, ki se nahaja v severovzhodnem delu pogorja. Na samem vrhu se nahaja vasica Veprinac. V tem slikovitem kraju z najlepšim pogledom na celoten Kvarner se skriva bogata dediščina. Na vsakem koraku se nam odkrivajo pomembni kulturno-zgodovinski spomeniki. Prvi med njimi je baročna cerkev sv. Marka in njen veličasten zvonik. Tu najdemo še starodavno kapelo sv. Ane, pržon (ječo) in mestno ložo. Kraj se prvič omenja leta 1351. Znan je veprinski zakon datiran leta 1507 in je prvi dokument, sestavljen iz 43 členov. Rokopis je v glagolici in je shranjen v Hrvatski akademiji. Nato jih je avtobus prepeljal na sedlo Poklon.

Od leta 1876, ko je bila zgrajena istrska železnica, so ljudje potovali po opravkih iz Istre na Reko ali naprej na celino preko 922 m visokega prelaza, ki povezuje gorska masiva Učka in Čičarija. Ko so prispeli na vrh prelaza, se je pred njimi odprl pogled na ves Kvarner in prvo kar so videli, je bila romarska cerkev na Trsatu. Ustavili so se, se poklonili in molili. Tako je prelaz dobil ime Poklon. Danes je na Poklonu izhodišče za mnoge planinske poti po Učki in Čičariji, tu je planinski dom PD Opatija in nov informacijski center s prodajalno spominkov, bifejem ter upravo Parka prirode Učka. Drugi del izleta je bil spust s Poklona v kraj Liganj (300 m), kjer je bila včasih

Značilen suhi zid, 📷 Milena Arsenjuk Poje

uprava Parka. Pot je v začetku vodila po gozdni cesti, nato po bolj ali manj strmih gozdnih stezicah in poteh. Med hojo so opazovali sveže ozeleneli gozd bukve, gabra, hrasta, kostanja in bora.

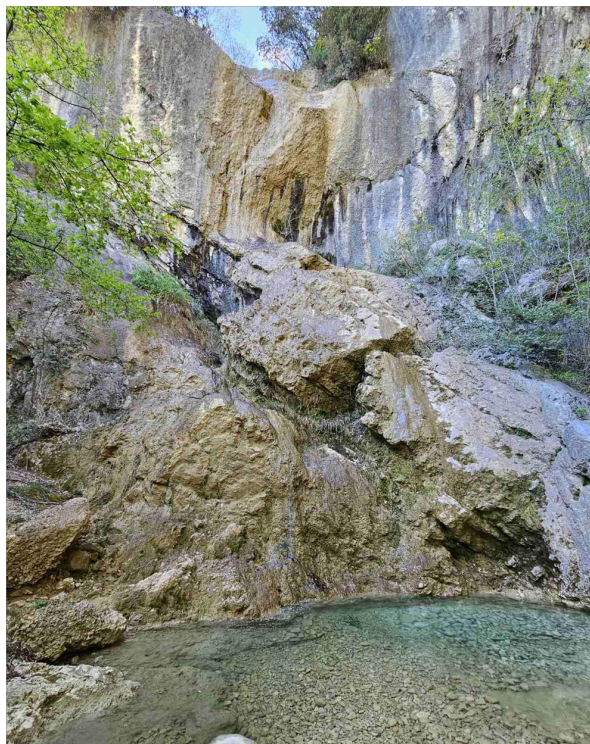
Občudovali so suhe zide, ki so jih predniki postavljali okrog vrtač. Tako so očistili teren kamenja in pridobili ravno površino za košnjo trave ali za pašo. Prisluhnil so ptičjemu petju ali so si ogledovali zanimivo rastlinje, zlasti pomladno cvetje.

Stara hiša v bregu, spredaj vrt v terasah, 📷 Helena Novak

Iz Lignja je avtobus prepeljal skupino v Lovransko Drago, naselje, ki dobesedno čepi na slikovitih terasah na jugovzhodnem pobočju Učke. Med vožnjo proti Lovranski Dragi so lahko od daleč občudovali enkratno lego vasi. Vse je razvrščeno po razmeroma strmih pobočjih, hiše, hlevčki in njivice, posajene z zelenjavo, cveticami in majhnimi sadnimi drevesi.

Z roba vasi so se podali še na ogled slapu Slap. Ta slap je na območju Lovranske Drage, ene najlepših dolin na vzhodnem pobočju Učke. Pot vodi ob šumeči vodi, ki priteka izpod slapu skozi nasade kostanja maronija, skozi gozd hrasta in gabra, preko starih terasic, na katerih so nekoč obdelovali zemljo. Slap kaže stotero obrazov glede na količino padavin pred obiskom, vendar je vedno zelo zanimiv in lep. Tokrat je bilo malo vode, a pogled na steno preko katere naj bi padal, je neponovljiva.

Slap z malo vode, 📷: Helena Novak

Ta naravovarstveni izlet je bil v okviru Odbora za varstvo gorske narave pri MDO PD Ljubljana, ki je tudi kril stroške prevoza. Odbor je organiziral in izvedel že nekaj podobnih akcij in sicer po dolini Kamniške Bistrice, po Orlovi poti na Kočevskem in lani na Pohorje do Lovrenških jezer.

Program ekskurzije je pripravila in izlet vodila Marinka Koželj Stepic, vodnica PZS, prijave pa je zbiral Nevenka Rajhman, vodja Odbora za varstvo gorske narave pri MDO PD Ljubljana.

✍ Marinka Koželj Stepic

Odbor za Informiranje in propagando

52. Tabor ljubljanskih planincev

Tradicionalni, že 52. Tabor ljubljanskih planincev je bil 25. maja 2024 na Kamnem griču nad Loškim potokom. Tabor je bil pred pol stoletja in še sedaj namenjen predvsem druženju planincev iz društev MDO PD Ljubljane. Vsako leto pri organizaciji sodeluje eno od planinskih društev. Tokrat sta bila soorganizatorja kar dva in sicer PD Mercator in PD Loški Potok. S pripravi so pričeli že vsaj dva meseca pred prireditvijo. Lepo so si porazdelili naloge - rezervacija posebnega avtobusa, priprava programa, predlog enolončnice in še mnogo drobnih stvari, ki so pomembne za uspeh akcije.

Zjutraj je iz Ljubljane odpeljal poln avtobus planincev in planink, večinoma članov PD Mercator. Iz drugih krajev so prišli z osebnimi avtomobili. Predstavniki PD Loški Potok so jih lepo sprejeli v Loškem Potoku - Hrib,

predstavili kraje v Loški dolini in jih popeljali na vrh, kjer stojita dve cerkvi in od koder se odpira čudovit pogled na Loško dolino. Nato so se udeleženci razdelili na dve skupini; ena je do koče na Kamnem griču prehodila daljšo pot, druga pa krajšo. Tu so jih že pričakali primerno okrašena koča, ansambel Lozn Bodn Band, predstavniki PD Loški Potok in župan občine.

Točno ob 12. uri se je pričel kratek, a prijeten program. Za začetek so skupaj zapeli planinsko himno, za tem je povezovalka Marinka opravičila odsotnost Jožeta Rovana, predsednika PZS. Nato je program stekel po pripravljenem načrtu. Udeležence so pozdravili Simon Debeljak, župan občine Loški potok, Ernest Gradišar, predsednik MDO PD Ljubljana, Karmen Čeh, predsednica PD Mercator in Janko Debeljak, predstavnik PD Loški Potok. Vsak je na kratko, a zelo zanimivo, opisal področje, na katerem deluje. V kulturno-zabavnem programu so sodelovali: pesnica Marjeta - članica PD Mercator, Klemen in Gal - mlada planinca PD Mercator in domačin Golidarjev Jokl izpod Boncarja doma z zelo zanimivima zgodbama v domačem narečju.

Po zaključku programa je udeležence čakala enolončnica trojka - sestavljena iz rumene kolerabe, krompirja in fižola s klobaso - značilna jed za te kraje. Pričelo se je prijetno druženje, nekaj parov se je že zavrtelo ob zvokih

benda. A to je žal trajalo le kratek čas, saj se je vremenska napoved tokrat žal uresničila. Od Snežnika sem so se pripodili temni, deževni oblaki, ki so najprej spustili nekaj drobnih zrn toče, nato pa je pričelo deževati. Udeleženci so kaj hitro pospravili nahrbtnike in odšli proti avtobusu in osebnim vozilom. 52. Tabora ljubljanskih planincev se je udeležilo nekaj manj kot 100 planincev in planink iz PD Mercator, PD Saturnus, PD Delo, PD Polž, PD LPP, PD RTV, PD Črnuče, PD Vevče in seveda PD Loški Potok.

📷 Marjan Klančar, ✍ Marinka Koželj Stepic

Planinsko društvo RTV

55 let PD RTV Ljubljana

Na leta gledamo v različnih življenjskih obdobjih različno. Ko si mlad, se ti zdi 55 let noro dolgo, ko si v zrelih letih drugače gledaš na tako obdobje.

Pohod in izobraževanje PD RTV na Rogli

Vsekakor smo hvaležni ustanoviteljem PD RTV Ljubljana, radijcem, ki so leta 1970 ustanovili PD RTV Ljubljana. Veliko se je v teh letih spremenilo, od načina življenja, miselnosti ljudi do načina druženja, hoje v gore. Spremenila se je oprema, dostopnost gora, prioritete v življenju. Pa vendar bistvena je narava, hoja, druženje. Eno so aktivnosti posameznika,

Dobrač

Pohod po Napoleonovi poti in obisk Ribiškega muzeja v Križu pri g. Franku Košuti

drugo pa je druženje v okviru društva, ki nam nudi nekaj več. V društvu je res potrebno kar nekaj prostovoljnega dela, organizacije, prilagajanja, a na drugi strani društvo omogoči šolanje, strokovno izpopolnjevanje in več ljudi več ve, več pozna različnih poti. Tako se v društvu trudimo, da organiziramo nove ture, čim bolj raznolike, primerne za ljudi različnih starosti in sposobnosti. V okviru društva gre za povezovanje in spoznavanje novih poti, gora, dolin v Sloveniji in tujini. Gre za prijateljske odnose in tudi pomoč, ko je nekdo v težavah. Druženje je pomembno od otroštva, ko vzgajamo mladino do obdobja pubertetniških muh, ko je nekaterim pohodništvo

Pohod po poteh Cankarjeve matere

Zajamniki

Slivnica

odveč. Pa se taki pogosto vrnejo v naravo, ko imajo svoje otroke. Potem pride čudovito obdobje srednih let, ko smo na vrhuncu moči, želje po hoji in sprostivni po službenih obveznostih. Velik je pomen društva v kasnejšem obdobju, ko morda nekateri izgubijo partnerja, pa je še toliko bolj pomembno druženje in hoja v gore v skupini, ki ti daje varnost. Vedno se trudimo, da je varnost na prvem mestu, saj vemo, ko smo na vrhu gore, je opravljena še le polovica poti, nek višek. Potem pa sledi še spust, prijeten zaključek in sprostitev po opravljeni turi v domačem okolju.

Ob našem jubileju se želim zahvaliti vsem ustanoviteljem PD RTV Ljubljana, vsem tistim, ki so v teh 55 letih prispevali k dobremu delovanju društva. Prav tako zahvala vsem v okviru Planinske zveze Slovenija, MDO PD Ljubljana, vsem vodnikom in prijateljem iz društev, s katerimi redno ali občasno sodelujemo ali pa še bomo. Vsem želim zdravja, nič poškodb, da se bomo še družili, skupaj hodili in spoznavali skrite koticke naše domovine in tujine. Želim, da osvojimo še kakšne dvatisočake ali nižje hribe, odkrijemo nove pohodne in kolesarske poti. Vsak ima svoje cilje, kako počastiti 55 let PD RTV Ljubljana. Ob naši obletnici imamo predvideni dve druženji, eno pomladi na Pohorju in drugo v jeseni na Primorskem. Kdor pa bo želel, se nam bo pridružil na katerem od desetih kolesarskih potepanj, pet je bilo že opravljenih, pet pa jih še bo. Gre za lahkotne poti, a vsekakor daljše od 55 km glede na 55 let PD RTV Ljubljana.

Planinsko društvo Viharnik

50 let vztrajnosti in ljubezni do gora

Planinsko društvo Viharnik je ena od tistih organizacij, ki že pet desetletij združuje posameznike z veliko ljubeznijo do narave in gora. Njegova zgodovina sega v leto 1974 in je polna vzponov, izzivov in pomembnih dosežkov. Društvo se je ob svoji petdesetletnici lanske leto spomnilo svojih preteklih dosežkov, hkrati pa usmerilo pogled naprej v prihodnost, saj si želi nadaljevati bogato tradicijo, ki so jo ustvarili njegovi ustanovitelji in člani. Okroglo obletnico smo obeležili 12. oktobra 2024 s pohodom od Rakitne do vasice Osredek, kjer smo imeli na turistični kmetiji Sterle slavnostno prireditev, ki ji je sledilo prijetno druženje.

Ustanovitev in začetki društva

Naše društvo je bilo ustanovljeno 11. decembra 1974 v stekleni dvorani takratnega Izvršnega sveta Slovenije kot planinsko društvo zaposlenih v državni upravi. Pobudo za ustanovitev je dal dr. Tone Strojnik, ki je vodil ustanovni občni zbor in postal delovni predsednik društva. Ustanoviteljem ni bilo lahko, saj je bilo treba povezati planince iz delovnih skupnosti štirinajstih republiških organov, kar je zahtevalo veliko organizacijskih in administrativnih prizadevanj. Vendar pa so ustanovni člani vztrajali, saj jih je združevala in vodila ljubezen do narave in gora.

Prvi predsednik Jernej Mlakar je imel jasno zamisel o tem, kako organizirati in voditi društvo, ki bi vsem članom omogočalo, da skupaj odkrivajo lepote narave in gora. S preostalimi ustanovnimi člani je kmalu začel organizirati izlete, ki so postali redna in priljubljena dejavnost. Novopečenih članov ni ustavilo prav nič, četudi se med seboj še niso poznali, saj so jih zbliževali skupni interesi in vrednote.

Razcvet društvenih dejavnosti

Planinsko društvo Viharnik je že v prvih letih doživelo pravi razcvet. Planinci so se povzpeli na najlepše vrhove Evrope, se udeleževali turnega smučanja in raziskovali neznane kotičke doma in v tujini. Prve organizirane ture in izleti so bili izjemno dobro obiskani. Udeležba v visokogorskih podvigih je društvu dala poseben pečat, saj so se člani vselej vračali s polnimi nahrbtniki zgodb in vtisov. Prvo društveno glasilo, imenovano Informator, je začelo izhajati kmalu po ustanovitvi in je kmalu postalo pomemben način povezovanja članov in obveščanja o njihovih planinskih dosežkih in doživetjih. Kasneje se je preimenovalo v Viharnik in je izhajalo vse do leta 2021 tako v papirni kot elektronski obliki.

Pomembne osebnosti društva

V petih desetletjih so k uspehom PD Viharnik prispevali številni posamezniki. Med najpomembnejšimi so bili predsedniki, ki so ga s svojo predanostjo in strastjo uspešno vodili skozi različna obdobja. Predsedniki in dejavni člani so

vedno znova našli rešitve za težave, s katerimi se je društvo soočalo. Kljub omejenim finančnim sredstvom je bilo društvo predvsem zaradi zagnanosti in nesebičnega dela najbolj predanih med njimi vseskozi uspešno. Prav to navdušenje je bilo ključ do njegovega neprekinjenega delovanja v minulih petih desetletjih. Če posežemo nazaj v zgodovino društva, je bilo kar nekaj predsednikov, ki so pustili neizbrisen pečat tako v društvu kot v spominu članov. Med njimi ima posebno mesto Edo Gaspari, ki je bil predsednik med letoma 1980 in 1985. Njegov pristop k vodenju je bil poln humorja in navdušenja, saj je na izletih vedno spodbujal petje in dobro voljo. Omeniti je treba tudi Francija Brojana, ki je zaslužen za vzpostavitev spominskih pohodov, ki so postali tradicionalni. PD Viharnik je do leta 2024 vodilo šestnajst predsednikov, nazadnje Grega Rihar, ki je bil na čelu društva kar deset let. V letu 2024, ko je Viharnik praznoval petdesetletnico, pa je vodenje prevzel Martin Leskovar, ki s svojo ekipo že snuje nove izzive in podvige. Društvo bo v prihodnjih letih nedvomno nadaljevalo s svojo tradicijo, obenem pa se bo prilagajalo novim časom in potrebam svojih članov.

Pomembno vlogo v društvu so imeli tudi vodniki, kot je Peter Jecelj, izjemno priljubljen vodnik, ki je s svojo predanostjo in znanjem obogatil vsako turo. Vodnik Marjan Prinčič je udeležence izletov navduševal z izvrstnim poznavanjem krajev, popeljal pa jih je tudi v slovenske zamejske kraje v

Ob Rakiškem jamboru, pohod od Rakitne do Osredka

Italiji in Avstriji. Preveč bi bilo, če bi naštevali prav vse med njimi, ki so s svojo zagnanostjo ustvarjali in še ustvarjajo nepozabne trenutke več generacijam viharikov. Nikakor pa ne smemo pozabiti tudi vseh tistih predanih posameznikov, ki so v veliki meri prispevali k delovanju Viharnika s svojim požrtvovalnim delovanjem v različnih organih društva.

Oblike delovanja skozi desetletja

Od vsega začetka so bili značilnost društva vsakotedenski pohodi in ti so se ohranili vse do danes. Vsak izlet je bil posebna priložnost za odkrivanje novih krajev, hkrati pa so se člani med seboj še bolj povezali in okrepili prijateljske vezi. V kasnejših letih delovanja je PD Viharnik oblikovalo poseben odsek BRKO – BREZ KONDICIJE, ki je bila namenjena starejšim članom in lažjim izletom. Ta prilagoditev je omogočila, da so izleti ostali dostopni vsem ne glede na njihovo telesno pripravljenost in leta. Žal je odsek sčasoma prenehal delovati. Med letoma 2004 in 2006 so bili uvedeni izleti ob sredah, ki so potekali brez društvenega vodnika in na lastno odgovornost udeležencev. Sprva so bili zelo priljubljeni, počasi pa je ta oblika izletov zamrla. Leta 1988 so se društvu kot samostojna skupina pridružili planinci iz Tacna. Tacenski odsek je še danes zelo dejaven in organizira tudi večdnevne planinske tabore. Društvo Viharnik je imelo tudi markaciste, ki so dolga leta skrbeli za tri planinske poti, žal pa so leta 2023 prenehali vzdrževati še zadnjo od njih, saj ni bilo ustreznega podmladka, ki bi prevzel to odgovornost.

Velik dosežek članov PD Viharnik je bila ustanovitev Jurčičeve poti ali poti po deželi Desetega brata. Pot povezuje Višnjo Goro z Muljavo, rojstno vasjo Josipa Jurčiča. Označena je s kažipoti, pohod pa poteka vsako prvo soboto v marcu, saj se je pisatelj, po katerem se imenuje, rodil 4. marca. Pohodniki so se nanjo prvič podali leta 1994, danes pa je to eden od najbolj množičnih pohodov pri nas.

Zavedanje o pomenu varovanja narave je bilo v delovanju PD Viharnik vselej prisotno. Poseben pečat je temu področju dala Helena Tepina, ki se je izšolala za varuhinjo gorske narave in ustanovila Odsek za varstvo gorske narave, ki je k udeležbi na naravovarstvenih izletih pritegnil številne člane.

Mladinski odsek je bil ustanovljen z namenom, da bi pomladili planinske vrste in v planinske dejavnosti vključili mlajše generacije. Vrsto let je bil zelo dejaven, saj je mladim omogočal stik z naravo, pohodništvo in druge planinske dejavnosti. Odsek je leta 2011 zaradi razhajanj v pogledih na delo z mladimi planinci prenehal delovati.

V obdobju med letoma 2006 in 2014 je bilo uvedeno pridruženo članstvo, kar je povečalo število rednih udeležencev izletov in omogočilo širšo vključenost ljudi v planinske dejavnosti.

Duh povezanosti in novi izzivi

Planinsko društvo Viharnik je vsa leta svojega obstoja uspešno ohranjalo duh povezanosti in prijateljstva. Čeprav se je število članov z leti nekoliko zmanjšalo, zlasti zaradi sprememb v načinu preživljanja prostega časa, se še vedno uspešno prilagaja novim razmeram. Po pandemiji koronavirusa je znova zaznati porast članstva, dobro obiskani so zlasti lažji izleti, kar po eni

strani kaže na staranje članstva, po drugi pa priča o vztrajnosti in neomajni ljubezni do planinarjenja in pohodništva ne glede na življenjsko obdobje. Petdesetletnica PD Viharnik ni bila le priložnost za pogled nazaj, ampak tudi za razmislek o prihodnosti. Društvo je v petih desetletjih delovanja dokazalo, da je zvesto svojim vrednotam – spoštovanju narave, gora, vztrajnosti in povezovanju ljudi. Njegovi člani so prehodili nešteto poti, osvojili številne vrhove in stkali globoke prijateljske vezi. Kot pravi himna PD Viharnik: »Jaz pa ti v hribe pojdemo« – ta duh bo društvo zagotovo ohranilo še vrsto let, tako da bo lahko pisalo nova poglavja v zgodovini slovenskega pohodništva in planinstva.

Udeleženci praznovanja v Osredku ob 50. letnici PD Viharnik

 Arhiv PD Viharnik, Simona Leigeb

Planinsko društvo Grosuplje

40 let delovanja Planinskega društva Grosuplje

Grosupeljski ljubitelji gora, ki smo bili včlanjeni v ljubljanska planinska društva, smo se 12.10.1984 zbrali na ustanovnem občnem zboru in sprejeli sklep o ustanovitvi Planinskega društva GROSUPLJE.

Na ustanovni zbor je prišlo kar 81 ljubiteljev gora, za prvega predsednika društva pa smo izvolili Toneta Jeršina.

Ena prvih večji nalog je bila realizacija zamisli o izdelavi Grosupeljske planinske poti. Oktobra 1986 smo že naredili otvoritveno turo po 90 km dolgi Grosupeljski poti. Pot je sedaj uradno registrirana po Zakonu o planinskih poteh, skrbnik poti je Planinsko društvo Grosuplje.

V prvih desetih letih za Tonetom Jeršinom so društvo vodili še Janez Brodnik in Miro Pavič. Od leta 1994 naprej je predsednik društva Franc Štibernik.

Število članov je vztrajno naraščalo, ob 40. obletnici šteje društvo že 470 članov.

Delovanje društva je bilo v začetku usmerjeno v organizacijo izletov v gore in v pomoč pri vodenju šolskih planinskih izletov. S pomočjo donacij delovnih organizacij, krajevne skupnosti Grosuplje in občine Grosuplje, smo lahko letno organizirali več avtobusnih izletov, izletov se je udeleževalo približno 40 članov. Z nabiranjem izkušenj smo pričeli organizirati tudi

Na pohodu

Jalovčev Ozebnik

zahtevnejše ture, tudi po brezpotjih, kjer pa smo morali zaradi varnosti število udeležencev zmanjševati. Franc Štibernik je pričel voditi še zimske pohode in turno smučanje, vedno več pa je bilo tudi alpinističnih vzponov, ki sta jih vodila Janez Omahen in Franc Štibernik.

Ko se je pričelo uveljavljati športno plezanje, je občina Grosuplje prisluhnila predlogu predsednika. Ob gradnji športne dvorane Brinje je v dvorano umestila 10 metrsko umetno plezalno steno in za upravljalca določila Planinsko društvo Grosuplje.

Leto 2000, ko je bila zgrajena nova športna dvorana Brinje, je bilo za društvo prelomno, saj se je zaradi nove dejavnosti članstvo povečalo na račun tistih, ki so se želeli ukvarjati le s športnim plezanjem. Zaradi nove dejavnosti je upravni odbor društva 15. 5. 2002 sprejel sklep o ustanovitvi Plezalne sekcije Ascendo, ki ima načelnika in svoj upravni odbor. V društvu smo usposobili vaditelje športnega plezanja in pričeli organizirano trenirati osnovnošolske otroke.

Število članov se je z ustanovitvijo plezalne sekcije povečalo. Na planinske pohode in z obiski gora se je ukvarjala približno polovica članov, druga polovica pa se je posveča športnemu plezanju.

Za trening športnega plezanja smo nujno potrebovali nižjo, tako imenovano bolder steno. Občina Grosuplje nam je odobrila, da lahko na polovici podstrešja telovadnice na Adamičevi uredimo društvene prostore s plezalnimi površinami. Sledila je velika delovna akcija. Občina je uredila dostop do podstrešja telovadnice, prostovoljci društva pa so opravili vsa preostala dela. V nove prostore se je društvo vselilo 27.12.2004.

Spoznavanje predšolskih otrok s plezanjem

Zanimanje za športno plezanje nas je hitro postavilo pred novo nalogo povečanja plezalnih površin. Z občino smo se uspeli dogovoriti, da lahko uredimo še drugi del podstrešja in tako povečamo plezalne površine. Spet so bili prostovoljci društva tisti, ki so šli v akcijo in jo zaključili aprila 2013. Razvoj športnega plezanja in vlaganje v plezalne površine je pomembna aktivnost društva. Razvijamo tudi mlade tekmovalce v športnem plezanju. Naši mladi plezalci že vsa leta nastopajo na tekmah Vzhodne lige in na tekmah državnega prvenstva. Društvo uspešno sodeluje tudi z vrtci in šolami iz občine Grosuplje in pomembno prispeva k popularnosti športnega plezanja v občinah Grosuplje, Ivančna Gorica, Škofljica in Dobrepolje. Z uvrstitvijo športnega plezanja med olimpijske discipline in zaradi velikega zanimanja za športno plezanje si je društvo zastavilo nov cilj, v Grosupljem zgraditi visoko 17 m plezalno steno. Naša želja je bila, da bi 40. obletnico društva proslavili z novo plezalno steno. Žal občina trenutno ne podpira naših predlogov. Prostovoljci društva pa uresničujejo pobudo za izgradnjo novega naravnega plezališča v bližini vasi Luče. Otvoritev tega plezališča načrtujemo v letu 2025.

V društvu smo vzgojili generacijo članov, ki se ukvarja tako s planinskimi aktivnostmi, alpinizmom, turnim smučanjem in turnim kolesarjenjem. Zelo nas veseli, da se uresničuje naše prizadevanje za družinsko ukvarjanje s planinstvom in športnim plezanjem.

Ugotavljamo, da ima društvo dobre temelje za razvoj in upamo, da nam bo občina spet priskočila na pomoč pri realizaciji izgradnje visoke plezalne stene.

Občane občine Grosuplje in sosednjih občin vabimo, da se včlanijo v društvo in poskrbijo za rast društva tudi v bodoče.

  Franc Štibernik

Planinsko društvo Krim

PD Krim po Vranovi poti

»Vranov let«, peš na morje in poti na katere se posameznik redko odpravi. Lani zgodaj spomladi smo se odpravili na dvodnevni izlet med Kresnicami in Ivančno gorico. Prvi dan smo hodili po trasi »Vranov let«, drugi dan pa večino po Lavričevi poti. Prespali smo v gasilskem domu Javorje, kjer je bilo zelo prijetno, pa tudi domačini so nas seznanili z znamenitostmi kraja in njihovo zgodovino. Med pohodniki smo imeli tudi čarodeja, ki je med našim druženjem poskrbel tudi za trike.

Kot vsako leto, smo se tudi lansko leto peš odpravili iz Ižanskega na morje. Tokrat sem za cilj izbral Opatijo. Deset pohodnikov se nas je odpravilo iz Strahomerja mimo Krima proti Rakitni. Vse tri dni našega pohoda smo imeli idealno vreme. Prvi dan smo šli čez Cajnarje, Bloško planoto do Podcerkve. Drugi dan smo čez Mašun prečili Snežniške gozdove. Še medveda smo imeli priložnost pozdraviti. Spali smo v Trpčanah. Zadnji dan smo po Novokračinah vstopili na Hrvaško, kjer pa smo hodili le po asfaltnih cestah. V treh dneh smo skupaj napravili nekaj čez sto kilometrov in 2800 m vzpona. Na cilju smo se kopali v morju, družbo nam je delalo še šest kolesarjev, naših članov, ki se jim ni uspelo uvrstiti na seznam pohodnikov. Ranjenih, razen nekaj žuljev in srbečin od klopov, ni bilo. Ker je bil interes za tovrstno osvajanje morja izreden, sem ponovil pot po nekoliko spremenjeni trasi, z daljšo razdaljo in manj vzponov. Drugič nas je vodila pot od Rakitne mimo Krimske jame in Pokojišča do Kalc. Za nadaljevanje poti smo izbirali stranske poti ob magistralni cesti. Kot za vsako turo sem že doma skrbno izbral stezice in kolovoze. Tudi tokrat brez žuljev ni šlo.

Nekaj »bojnih« ran so bili deležni tudi pohodniki na pohodu po kanjonu Iške. Kar dvaindvajset se nas je iz Lužarjev spustilo v rosen in zaraščen kanjon Iške. Nekateri so se po tej poti odpravili prvič. Po vodi smo hodili kar obuti. Na najnevarnejšem odseku smo razpeli varovalno vrv. Tudi kopali smo se, nekateri že med potjo, večina pa na cilju po prehojenih devetnajstih kilometrih na Grabljicah. Ta pohod sicer spada med bolj zahtevne.

Septembra pa sem podlegel željam posameznih članov, da jih vodim po še eni zahtevni turi, in sicer so izbrali »Nebeško pot«. To je pot tik za mejo po Italiji od Ogleja do Višarij. Dolga je dvesto deset kilometrov s čez sedem tisoč metri vzpona. Sam sem jo prehodil že leto prej, tako mi je bilo tudi lažje načrtovati za tokrat, ko nas je šlo pet. Žal se je ravno takrat dolgotrajno toplo in suho vreme poslovilo in smo v sedmih dneh hoje imeli le en dan brez dežja. Na koncu pa še dvajset centimetrov snega na Višarjah. V nahrbtnikih smo imeli šotore in vso opremo za spanje v naravi. S potrpežljivostjo, vztrajnostjo in veliko iznajdljivosti smo opravili načrtovano pot.

Zakaj vodim le ture, na katere se posameznik ne bi odpravil?

Želim, da ima udeleženec na »moji« turi nekaj več. Nekaj, kar na uhojenih markiranih poteh ne vidiš, ne doživiš ... Za tovrstno pot pa zahtevam od udeleženca nekaj več truda, potrpežljivosti in poslušnosti, kar predstavim še

pred odhodom. Zakonodaja nalaga vodniku veliko odgovornost. Predvsem zato se redki odločamo za to prostovoljno dejavnost. Sam imam po navadi največji problem preskrbeti številčno večje prenočišče in prehrano. Vendar se to da premestiti tudi na račun komoditete. Upam, da mi bo zdravje dopuščalo in da bom tudi v bodoče lahko pripravil ture za dušo in telo.

Pohod po Vranovi poti

📷 , ✍️ Janko Purkat

Planinsko društvo Pošte in Telekomoma

71. Občni zbor PD Pošte in Telekomoma Ljubljana v Medvodah in pohod po Polhograjski Dolomitih

Leto je hitro naokoli in ponovno je bilo potrebno sklicati občni zbor društva. Dogodek smo združili s prijetnim pohodom na Jeterbenk, 774 metrov visok vrh v Polhograjskih Dolomitih. Pohod smo pričeli v zaselku Žlebe, zaključili pa na Katarini, od koder nas je avtobus odpeljal v gostišče Bencak v Medvodah.

Po kratkem kulturnem programu, ki ga je pripravila Irena Fekonja, smo sprejeli poročila o delu društva v preteklem letu, najzaslužnejšim podelili planinska priznanja, sprejeli kandidatne liste za novo vodstvo društva za obdobje 2025 – 2027 in sprejeli program društva za leto 2025.

Od predsedovanja se je poslovila dolgoletna in zaslužna predsednica, Zdenka Gorenc, ki je s svojim požrtvovalnim delom, društvo v zadnjih desetih letih postavila na višjo raven in pri tem maksimalno skrbela še za finančno plat društva, za realizacijo vsakoletnega programa in ostale dejavnosti društva. Na tem mestu jo je zamenjal dosedanji podpredsednik, Jožef Tišlarič, ki se je predsednici v svojem imenu in v imenu vseh prisotnih zahvalil za njeno kvalitetno delo, ki ga resnično ni bilo malo. Glede na to, da je novoizvoljeni predsednik vsem dobro poznan, kot zelo aktiven in prizadeven, smo prepričani, da bo društvo zelo dobro vodil.

Po uradnem delu so nas v gostišču postregli z dobrim kosilom. Za glasbo je bilo poskrbljeno in občni zbor smo zaključili z druženjem, plesom...

Novi predsednik Jožef Tišlarič in bivša predsednica Zdenka Gorenc

Planinsko društvo Velike Lašče

Od mladih korakov do izkušenih stopinj

V preteklem letu smo bili v Planinskem društvu Velike Lašče v našem poslanstvu ponovno precej aktivni in prav tako smo vstopili v leto 2025. Izpeljali smo 15 društvenih pohodov in 8 pohodov planinskega krožka ter aktivnosti v telovadnici. V vseh letnih časih smo se podali na lepe pohode različnih zahtevnosti in trikrat obiskali tuja gorstva. Leto smo začeli s tradicionalnim pohodom na Kamen vrh in Grmado, čez nekaj dni smo se že 2. leto podali na pohod na Grmado v spomin na Nejca. Februarja smo izpeljali zimski pohod na Porezen, v marcu pa se podali na druženje v Svečino. Na Velikonočni ponedeljek smo tradicionalno kurili kalorije na pohodu na Sv. Primož, sledila sta pohoda po Poti miru od Škabrijela do Plav ter pohod po domači okolici, nato pa uspešno in predano izpeljali društven največji dogodek; pohod po Velikolaški kulturni poti. V začetku poletja smo se za dva dni odpravili na Pot prijateljstva, ki povezuje slovenski Snežnik in hrvaški Snježnik. V juliju smo prečili vrhove nad Krmo od Viševnika do Debele peči, poletje pa smo zaključili še z zadnjima dvatisočakoma za to leto; Jerebico in Montažem. Čar jesenske narave smo občudovali po velikolaški okolici ter Ostrovrharjevi poti. Decembra smo na planinski večer

Zaključek pohoda po Velikolaški kulturni poti

Pohod na Jerebico

Detalj z vzpona na Montaž

povabili navdihujočega hrvaškega planinca Tomislava Majnarića – Gileta, leto pa zaključili s tradicionalnim Božičnim pohodom z lučkami.

Markacisti so redno pregledovali in vzorno urejali poti. Izvedli so 8 delovnih akcij na naših poteh. Na novo so uredili markacije na evropski pešpoti E6 od Velikega Ločnika do Krvave peči ter uredili odsek E7 od Predgozda do Iške. Organizirali so tudi skupno akcijo s sosednjim društvom PD Ribnica. Letos se markacijski oddsek lahko pohvali tudi z novim članom.

Posebej smo ponosni na naše pristrčne mlade planince, ki obiskujejo planinski krožek. V začetku leta smo izkusili pohodništvo v zimskih razmerah na Travno goro, povratek v dolino pa popestrili s sankami in drugimi zimskimi rekviziti za zabavo, kulturni praznik 8. februarja smo obeležili s pohodom na Mestni vrh, sledil je pohod na Ratitovec, pred prvomajskimi prazniki smo ob dnevu Zemlje po poteh v domači okolici

izvedli čistilno akcijo, v maju si prvič nadeli čelade in se povzpeli na Nanos, junija pa zaključili šolsko leto s pohodom presenečenja. V jeseni smo se dobili v telovadnici in svoje moči preizkusili na plezalni steni ter v športnih igrah, nato na zelo dolgem pohodu raziskovali hribe med Čušperkom in

Novi markacist

Po skupni delovni akciji markacistov PD Ribnica in PD Velike Lašče

Planinske urice

Pohod na Ojstri vrh - planinski krožek

Vidmom. Za zaključek leta pa smo na Sv. Ani obiskali naši članici ter si pripravili kurišče in sami spekli malico. Člani mladinskega odseka društva se vsak mesec zelo veselimo teh pohodov, saj so zaradi prisotnosti otroške iskrenosti, igrivosti, prisrčnih pogovorov, radovednosti in vztrajnosti zares polni življenja. Predajamo jim svoje znanje in jih učimo pravilnega planinarjenja, hkrati pa oni nas učijo oziroma opominjajo na stvari, ki smo jih kot odrasli v tem tempu življenja že pozabili. Postali smo dobri prijatelji. Leto 2025 smo tradicionalno pohodniško začeli takoj 2. januarja, nadaljevali pa s podelitvijo priznanj in častnih znakov PZS.

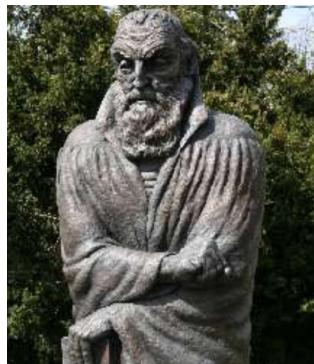

Pohod na Sv. Ano s planskim krožkom

Človek, ki je proč od narave, kmalu postane nesrečen. Zato nas veseli, da lahko s svojim prostovoljnim delom in trdom soustvarjamo doživetja, ki bogatijo ne le udeležence naših pohodov, temveč tudi nas same.

Velikolaška kulturna pot

Fran Levstik - Josip Stritar - Primož Trubar

Velike Lašče

Velikolaška kulturna pot je krožna pot, ki povezuje rojstne kraje naših velikih rojakov Frana Levstika, Josipa Stritarja in Primoža Trubarja. Pot je dolga približno 15 km in jo prehodimo v 3 do 4 urah zmerne hoje. Pot je lahka, z nekaj manjšimi vzponi in spusti in je primerna tudi za družine in osnovnošolsko mladino. Prvo nedeljo po dnevu rojstva Primoža Trubarja (8. 6. 1508), organiziramo v sklopu prireditev praznika občine Velike Lašče tradicionalni pohod, z začetkom v Velikih Laščah in zaključkom na Trubarjevi domačiji na Rašici.

Pot začnemo v Velikih Laščah, naselju sredi naravne skledе, obkrožene z gričastimi grebeni. Cerkev Marijinega rojstva, zidana na vrhu vzpetine, mogočno obvladuje trške stavbe pod seboj. Dograjena je bila leta 1857 na ruševinah stare in je zasnovana kot triladijska cerkev. Glavna ladja je široka 9,7 metra, stranski, ki sta skoraj polovico nižji od glavne, pa 4 metre. V cerkvi se nahajajo Künlov križev pot, freske Janeza Wolfa in oltarna slika Eduarda Wolffa. Na prostoru pred cerkvijo je Levstikov spomenik, ki je bil postavljen dve leti po njegovi smrti, izdelal pa ga je domači kamnosek in podobar Jontez. Relief Levstikove glave je ob stoletnici rojstva oblikoval kipar Svitoslav Peruzzi.

Pod cerkvijo stoji gostilna Pri Kuklju, ki je družinska gostilna s tradicijo od leta 1778 in slovi po lepi notranji ureditvi ter dobri kuhinji. Na fasadi pred vhodom je nameščen kip **Jožetu Javoršku**. V Levstikovem domu sta urejeni spominski sobi velikih rojakov — Levstika in Stritarja, vodstvo po sobah pa jemožno naročiti na Trubarjevi domačiji na Rašici.

Iz Velikih Lašč vodi pot na hrib, kjer stoji cerkev sv. Roka. Cerkev je bila zgrajena leta 1550, ko je na Kranjskem razsajala kuga. Imela je tri baročne oltarje, med 2. svetovno vojno pa je bila požgana in od nekdanje notranje opreme je ostal le še kip sv. Roka.

Steza se nato spusti preko Srobotnika v Konjsko dolino, nakar se po rahlem vzponu najdemo v Levstikovih Retjah. Vas je izgubila sledove starožitnosti. Tudi lipa, pod katero je Močilar Franu Levstiku razlagal o starih časih, se je utrudila.

Ostal pa je Ilijev kozolec s konca 18. stoletja, pod katerim je Levstik pisal znamenito povest o Martinu Krpanu.

Fran Levstikove rojstne hiše ni več, je pa simbolično označena z vrati, spominsko ploščo in doprskim kipom, ki ga je ob stoletnici smrti podaril kipar Jakov Brdar. Iz Retij nas delno gozdna delno travniška pot pripelje na Podvalo, od koder je lep razgled na Slemena, Grmado, Bloško hribovje, Snežnik, Kurešček in Mokrc, predvsem pa na Kamniške Alpe in Karavanke.

Pod hribom je stisnjena Dvorska

vas z baročno cerkvijo Janeza Krstnika. Na kamnitem portalu je vklesana letnica 1722. Med 2. svetovno vojno je bila cerkev v bombnem napadu poškodovana in je delno izgubila prejšnjo zunanjo podobo. Za vasjo se pot vije med njivami in ob lepem vremenu se med Kureščkom in Mokrcem prikaže popotniku Triglav.

Na Mali Slevici se znajdemo na križišču poti, ki vodijo proti Karlovcem, Slemenom, Veliki Slevici in Velikim Laščam. Menda so na tem križišču v 12. stoletju stale vislice in še danes se včasih mimoidočemu primeri, da občuti sevanje nekdanjih grozot. Kljub temu je pot do Velike Slevice lepa in poplačana z užitkom ob obisku Marijine cerkve nad vasjo. Še so žive

legende o Turkih in Mariji, ki jih je pregnala, o sledovih konjskega kopita in biča turškega vojaka na kamniti plošči pred vhodom v cerkev. To zgodbo je uporabil Josip Stritar v pesnitvi Turki na Slevici. Cerkev je na tem mestu stala že v 13. stoletju, tabor pa je dobila leta 1471. Sedanja cerkev je bila zgrajena okoli leta 1680, vendar se je na južni in zahodni strani ohranilo zidovje starejše gotske zgradbe iz 14. stoletja. To lahko sklepamo po freskah (prva tretjina 15. stoletja) odkritih leta 1999. Glavni oltar v cerkvi pa sodi med najlepše baročne zlate oltarje na Slovenskem.

Pot za cerkvijo spet zavije v gozd, za njim pa se odpre nov svet mehkih gričev in dolinic ter Podsmreka, rojstna vas **Josipa Stritarja**. Tudi njegove rojstne hiše ni več. Na steni nove hiše je vzdana spominska plošča in Stritarjev relief, delo kiparja Franceta Goršeta. Iz Stritarjevih dni pa je ostala ohranjena kašča. Valovita pot vodi dalje do Brankovega in se vzpne na Ulako, kjer se pred nami odpre prekrasen razgled, nato pa preko Podulake in Prhajevega pride do Pušč, kjer zapusti asfaltno cesto ter nas po prelepi gozdni poti pripelje do Rašice, rojstnega kraja **Primoža Trubarja**.

 Niko Samsa, iz zloženke PD Velike Lašče

Obveščamo vas, da
lahko

VODNIK IN POPOTNI
DNEVNIK PO
LJUBLJANSKI
MLADINSKI POTI

s priročnim
zemljevidom
naročite pri MDO PD
Ljubljane.

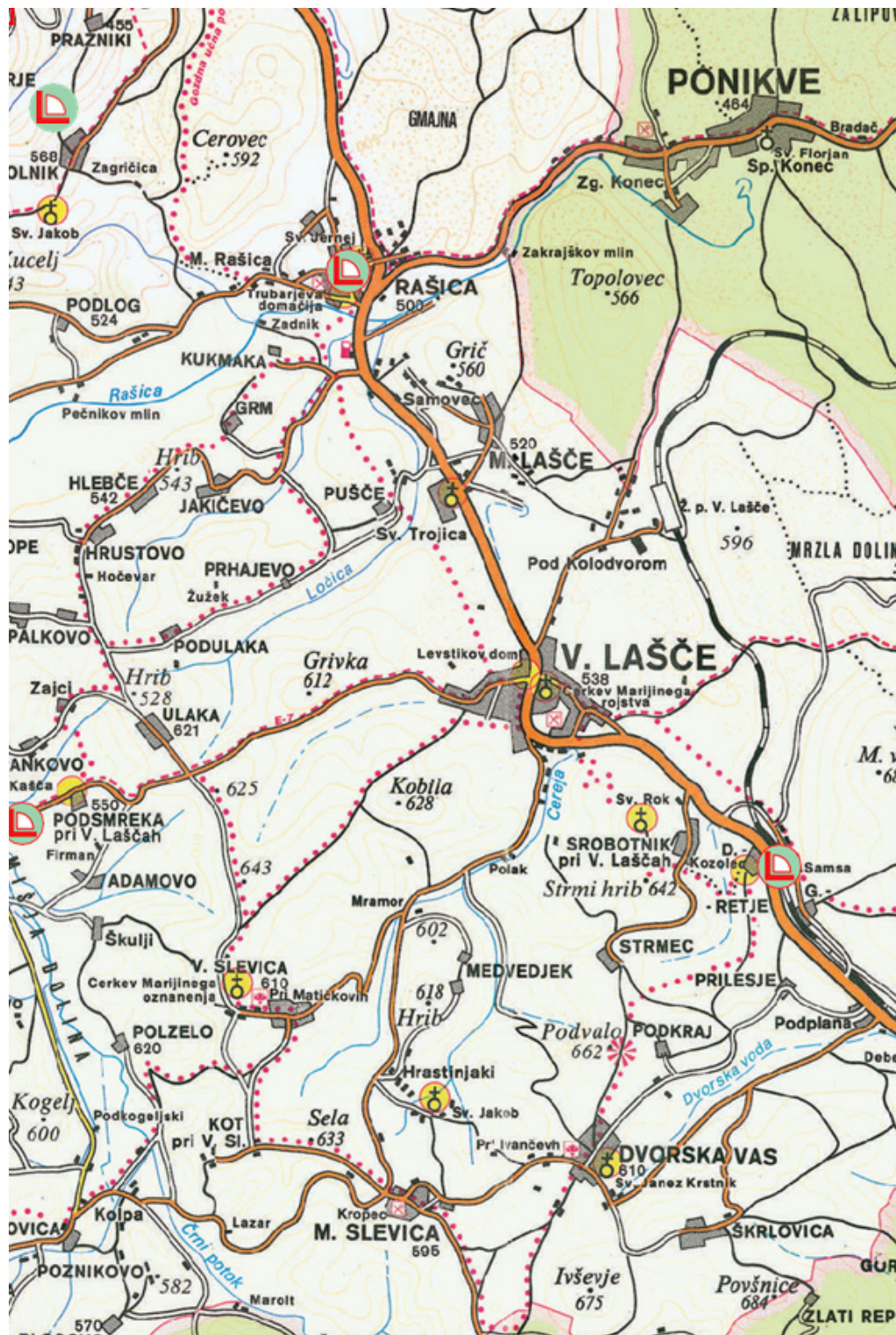
Cena izvoda je 10,00 €. Oskrbnikom kontrolnih točk in društvom nudimo količinski popust.

Izpolnjene dnevnik
pošljite na naslov:
Magdi Stritar, Prhajevo
4, 1315 Velike Lašče

Vse dodatne
informacije dobite
na e-naslovu:
mdo.ljubljana@pzs.si

*Vsem planinskim društvom, ki so vključena v
Meddruštveni odbor planinskih društev Ljubljana
in praznujejo v letošnjem letu
okrogle obletnice delovanja*

ISKRENE ČESTITKE OB JUBILEJU
*z željo, da bi tudi v prihodnje izpolnjevala
svoje planinsko poslanstvo*

*MDO PD Ljubljane
in
Planinsko društvo
Velike Lašče
vabita
na LIII. Planinski Tabor,*

**KI BO V NEDELJO, 8. JUNIJA 2025,
NA RAŠICI -
TRUBARJEVA DOMAČIJA.**

**PRIČETEK 53. TABORA
PLANINCEV MDO PD LJUBLJANE,
S KULTURNIM IN ZABAVNIM PROGRAMOM
BO OB 13. URI.**

**POSKRBLJENO BO ZA HRANO,
PIJAČO IN GLASBO (ANSAMBL RAZGLED).
PRISPEVEK UDELEŽENCEV TABORA BO 5 €.
TA VKLJUČUJE HRANO, SPOMINSKO DARILLO
IN PREVOZ IZ RAŠICE V VELIKE LAŠČE.**

**53. TABOR BO POTEKAL V SKLOPU 32. VELIKOLAŠKEGA KULTURNEGA
POHODA, KI POVEZUJE KRAJE FRANA LEVSTIKA, JOSIPA ŠTRITARJA IN
PRIMOŽA TRUBARJA. POHOD JE DOLG 14 KM IN GA PREHODIMO V 4
URAH ZMERNE HOJE.**

**IZHODIŠČE POHODA JE V VELIKIH LAŠČAH S STARTOM MED 7 IN 10
URO. CILJ JE NA RAŠICI PRI TRUBARJEVI DOMAČIJI.**

**DOSTOP V VELIKE LAŠČE ZA POHOD ALI SAMO NA PRIREDITEV V RAŠICI
JE Z JAVNIM POTNIŠKIM PROMETOM IZ LJUBLJANE ALI IZ KOČEVJA.
PRIPRAVLJENA BODO TUDI PARKIRIŠČA. PRAV TAKO JE MOŽEN POVRATEK.
POHOD IN PRIREDITEV BOSTA V VSAKEM VREMENU.**

Vidimo se na Rašici.